

РЕШЕНИЕ

№ 1277

гр. София, 27.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 3 състав,
в публично заседание на 30.01.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ива Кечева

при участието на секретаря Мариана Велева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **3642** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203 и сл. от АПК вр. чл.1 от ЗОДОВ.

Образувано е в изпълнение на решение № 3400/11.04.2022 г., постановено по адм. д. № 9346/2021 г. по описа на ВАС, с което е обезсилено решение № 3340/21.05.2021г., постановено по адм. д. № 1154/2020 г. по описа на АССГ и делото е върнато за ново разглеждане от друг състав на съда.

С искова молба, постъпила в АССГ на 31.01.2020 г., поправена с молба от 10.02.2020г. от Б. Ба, гражданин на Г., въз основа на която е образувано адм. д. № 1154/2020 г. по описа на АССГ, е предявена претенция за осъждане на Агенция „Митници“ да заплати на ищеца следните суми: в размер на 4629,25 евро, представляваща остатък от задържаните 10000 евро по отменено Наказателно постановление № 162/ 19.02.2014г., заедно с обезщетение за забава в размер на законната лихва, считано от 08.09.2017 г. до датата на окончателното изплащане на главницата; в размер на 1880,14 щатски долара, представляваща остатък от задържаните 5000 щатски долара по отменено Наказателно постановление № 162/ 19.02.2014г., заедно с обезщетение за забава в размер на законната лихва, считано от 08.09.2017 г. до датата на окончателното изплащане на главницата.

Изложено е в исковата молба, че с разписка за задържане № 6417/ 28.12.2013г. при съставяне на Акт за установяване на административно нарушение /АУАН/ № 98/28.12.2013г. от гражданина на Г. са задържани сумите 5000 щатски долара и 10 000 евро. Въз основа на АУАН е издадено Наказателно постановление № 162/19.02.2014г.,

отменено с окончателно Решение № 4818/ 17.07.2017г. по кнахд № 11769/ 2015г. по описа на АССГ. Според ищеца, издетите суми е следвало незабавно да му бъдат върнати, заедно с обезщетение за забава в размер на законната лихва, считано от датата на задържането им - 28.12.2013г. до датата на връщането им арг. чл. 55 и чл. 86 ЗЗД. След влизане в сила на съдебното решение Б. Ба отправил писмена покана за връщане на сумите, заедно с обезщетение за забава в размер на законната лихва, считано от датата на задържането им, както и сумите, които е платил като съдебни разноски. Посочва се, че за сумата 10 000 евро обезщетението за периода 28.12.2013г. до 08.09.2017г. (датата на плащане) е в размер на 3760,28 евро; за сумата 5 000 щатски долара обезщетението за периода 28.12.2013г. - 08.09.2017г. е в размер на 1880,14 щатски долара. Следователно по сметката на ищеца е следвало да бъдат платени 13760,28 евро и 6880,14 щатски долара; 1700 лв. разноски (1000 лв. за производството пред СРС и 700 лв. за това пред АССГ). На 08.09.2017г. по посочената от ищеца сметка са постъпили 10 000 евро и 5 000 щатски долара, с което и съобразно чл.76, ал.2 ЗЗД, са погасени изцяло разноските, прихванати от евровата сума и изчислени по курса 1,9557 в размер на 869,25 евро, изцяло лихвите към датата на плащане и само частично главницата. Останала за плащане е главница в размер на 4629,25 евро и 1880,14 щатски долара.

С уточнителни молби от 29.08.2022 г. и от 23.11.2022 г. ищецът, чрез адв. Г., в изпълнение указания на съда, уточнява, че исковите претенции са за вреди, причинени от държавата, произтичащи от задържане на издетата сума с разписка № 6417/28.12.2013 г. и постановеното отнемане на сумата с НП 162/19.02.2014 г., в противоречие с правото на ЕС, както и за вреди, настъпили по повод водените дела, в резултат на които е отменено посоченото НП. Заявява се, че в случая административният орган е възстановил отнетата сума в по-нисък размер, поради това искът за обезщетение за имуществени вреди е определен в размер на разликата между отнетите и възстановени суми. Също така ищецът е направил разноски в размер на 1700 лв. за адвокатско възнаграждение за обжалване на процесното НП пред двете инстанции, които представляват вреди, чиято обезвреда се претендира. Размерът на исковите претенции е както следва: - обезщетение за имуществени вреди в размер на 3760,28 евро, с легова равностойност от 7354,47 лв. (изчислена от съда по фиксирания курс на БНБ 1 евро /1.95583 лв.), определено в размер на законната лихва върху сумата от 10 000 евро за периода 28.12.2013г. до 08.09.2017г.; обезщетение за имуществени вреди в размер на 1880,14 щатски долара, с легова равностойност от 2667,96 лв. (изчислена от съда по фиксинга на БНБ за 30.12.2013 г., първият работен ден след 28.12.2013 г., събота, неприсъствен ден - 1 щ.д./1.41902 лв.), определено в размер на законната лихва върху сумата от 5 000 евро за периода 28.12.2013г. до 08.09.2017г.; - обезщетение за имуществени вреди в размер на 1700 лева, представляващи разноски за съдебно обжалване на НП № 162/19.02.2014 г. Претендира се и присъждане на законна лихви върху главниците, считано от 08.09.2017г. до окончателното им изплащане.

В хода на настоящото съдебно производство ищецът, чрез процесуалния си представител адв. Г., моли съда да уважи исковите претенции като основателни и доказани в пълен размер. Претендира присъждане на разноски.

Ответникът - Агенция „Митници“, чрез процесуален представител, изразява становище за неоснователност и недоказаност на исковите.

Участващият по делото прокурор от СГП изразява становище за основателност и

доказаност на исковите претенции.

Съдът, след като обсъди доводите на страните и приетите по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

На 28.12.2013г. на основание чл.16, ал.1, т.9 от Закона за митниците от ст. инспектор при Митница Аерогара С., в митнически пункт Летище С. - Терминал 2, е съставен протокол за личен преглед на Б. Ба, гражданин на Г., при която той извадил от вещите си 10000 евро и 5000 щатски долара.

На 28.12.2013г. от митнически служител е съставена разписка № 0006417 за задържането на сумите 10 000 евро и 5 000 щатски долара по акт № 98/ 28.12.2013г. Сумата е задържана от ищеца, пристигнал в Република България с полет FB0432. На същата дата спрямо ищеца е съставен Акт за установяване на административно нарушение № 98 за нарушение по чл.3 от Регламент 1889/2005 на ЕП, чл.11а, ал.1 от ВЗ във връзка с чл.2, ал.1 и чл.9 от Наредба № Н-1/ 01.02.2012г.

На 29.12.2013г. между ищеца и адв. Г. е сключен договор за правна защита и съдействие бл. № 481669, с предмет процесуална защита и представителство срещу АУАН № 98/ 28.12.2013г. на инспектор в Т. Аерогара С., до окончателното завършване на производството, срещу възнаграждение от 900 лв., платимо в брой при подписване на договора 200 лв., а 700 лв. до първо съдебно заседание.

На 19.02.2014г. началникът на Митница Аерогара С. е издал Наказателно постановление № 162, с което на основание чл.18, ал.1 от Валутния закон е наложена на ищеца глоба в размер на 1000 лв. и е постановено отнемане в полза на държавата на задържаните с разписка № 0006417/ 28.12.2013г. парични средства 5000 щатски долара и 10 000 евро.

По жалбата на Б. Ба срещу наказателното постановление е образувано нахд № 4817/ 2014г. на СРС, НО, 94 състав, по което той е представляван от адв. Г., участвала в открито съдебно заседание на 10.11 2014г. и депозирала писмено становище. С постановено по делото на 23.07.2015г. решение наказателното постановление е потвърдено. Въз основа на касационната жалба срещу решението на въззивната инстанция е образувано адм. д. № 11769/ 2015г. на АССГ, IX касационен състав, в чиито корици /л.27/ е сключеният на 22.06.2017г. между Б. Ба и адв. Г. договор за правна защита и съдействие, с предмет процесуално представителство по дело 11769/ 2015г., срещу платено в деня на сключването му възнаграждение от 700 лв. С решение № 4818/17.07.2017г., постановено от АССГ по посоченото дело, наказателното постановление е отменено.

На 23.08.2017г. в Агенция „Митници“ е постъпило писмо от СРС със съобщение, че наказателното постановление е отменено.

На 02.08.2017г. в Митница Аерогара С. е постъпила покана от Б. Ба за незабавно връщане на задържаните суми, заедно с обезщетение за забава в размер на законната лихва, считано от датата на задържането им 28.12.2013г. до датата на изплащането им. Отделно се претендира обезщетение за вреди във връзка с водене на производството по оспорване на НП - заплатен хонорар за адвокат 1000 лв. за СРС и 700 лв. за АССГ. Посочена е и банковата сметка, по която да бъде възстановена сумата. С писмо от 10.08.2017г. от ищеца е изискано представяне на препис от решението, както и документ, удостоверяващ съществуването на банковата сметка - последното е постъпило на 25.08.2017г.

От Митница Аерогара С. е изготвено Нареджане за презграничен превод от 7.09.2017г., заверено в банката на 8.09.2017г. за 10 000 евро и за 5000 щатски долара.

В хода на настоящото производство е представено заверено копие от разписка № 7 от 10.04.2014 г., издадена от адв. Г. Г., удостоверяваща плащане на сумата от 700 лв. от Б. Ба, представляваща адвокатско възнаграждение по нахд № 4817/ 2014г. на СРС.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Предявеният иск е процесуално допустим – претендира се обезщетяване на имуществени вреди, за които се твърди, че са настъпили в резултат на незаконосъобразно наказателно постановление. Съобразно разпоредбата на чл. 205 от АПК, искът е предявен срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт се твърди, че са причинени вредите – Агенция Митници.

Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. В случая предявените иски за заплащане на обезщетение за имуществени вреди следва да се квалифицират като такива с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, доколкото се претендира настъпване на вреди от незаконосъобразен акт на администрацията. Според настоящия съдебен състав претенциите не подлежат на разглеждане по реда на чл. 2в, ал. 1, т. 1 ЗОДОВ, доколкото от ищеца, макар и общо да се твърди нарушение на правото на ЕС, не се посочват конкретни нарушени норми от правото на Съюза, още по-малко се излагат доводи за съществено нарушение.

За да възникне отговорност за дейност на ответника, предвидена в чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, следва да са налице трите елемента от правопораждащия фактически състав: 1. Незаконосъобразен административен акт (в случая незаконосъобразно наказателно постановление); 2. имуществени вреди и 3. пряка причинна връзка между вредите и незаконосъобразното наказателно постановление. Отговорността е безвиновна - съгласно чл.4 от ЗОДОВ държавата дължи обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това дали са причинени виновно от длъжностното лице.

С аргумент от чл.154, ал.1 от ГПК, вр. чл.144 от АПК в тежест на ищеца е да проведе пълно и главно доказване на всички елементи от фактическия състав на предявения от него иск, а на съда - да приеме за ненастъпили тези правни последици, чийто юридически факт е останал недоказан. Липсата на който и да е от елементите на фактическия състав на предявения иск обуславя неговата неоснователност.

В конкретния случай, ищецът претендира имуществени вреди, представляващи:

1. Пропуснати ползи, в размер на законната лихва за забава върху неправомерно отнети в полза на държавата парични средства въз основа на наказателно постановление № 162/19.02.2014г., издадено от началника на Митница Аерогара С.;
2. Разноски за платено адвокатско възнаграждение за обжалване на наказателното постановление пред две съдебни инстанции.

От приетите по делото доказателства се установи по безспорен начин, че наказателно постановление № 162/19.02.2014г., издадено от началника на Митница Аерогара С., е отменено с окончателно решение № 4818/ 17.07.2017г., постановено по адм. дело № 11769/2015г. по описа на АССГ. Следователно установено е наличието на първата от кумулативно изискуемите предпоставки от фактическия състав на чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ – отменено наказателно постановление.

По първите претенции:

В настоящото производство бе доказано, че на 28.12.2013 г. митнически служител е иззел и задържал сумите от 10 000 евро и 5 000 щатски долара от ищеца, пристигнал в Република България с полет от Г. през П., в изпълнение на акт за установяване на административно нарушение № 98/28.12.2013 г. Въз основа на този акт е издадено незаконосъобразното НП. След отмяната му, от Митница Аерогара С. е изготвено нареждане за презграничен превод от 07.09.2017г., заверено в банката на 08.09.2017г. за 10 000 евро и за 5000 щатски долара. Следователно в периода от задържането до възстановяването им на 08.09.2017г., поради отмяна на наказателното постановление, Б. Ба не е разполагал със задържаните суми. След като ищецът е бил лишен от възможността да ползва собствените си средства в посочения по-горе размер, то несъмнено е понесъл вреди под формата на пропуснати ползи, поради което съдът приема, че е налице и втората предпоставка, обуславяща основателност на иска.

Пропуснатата полза в разглеждания случай е липсата на закономерно очакваното благоприятно изменение в имущественото състояние на физическото лице, вследствие на незаконосъобразно издаденото наказателно постановление и невъзможността то да се разпорежда със собствените си средства. Претендираните от ищеца вреди, представляващи пропуснати ползи, са реални, а не хипотетични и съответстват на размера на законната лихва, за периода от датата на отнемането на сумите до датата на възстановяването им. Всяко неизпълнение на парично задължение е забавено изпълнение и може да породи претенция за заплащане на вреди. При неизпълнение на парично задължение, кредиторът винаги има право на обезщетение в размер на законната лихва от деня на забавата - чл. 86 ЗЗД, без да се изисква от него да доказва, че действително е претърпял вреда в размер на тази лихва. Вредата се изразява в невъзможността да бъде ползвана съответната парична сума за времето от отнемането до датата на възстановяването ѝ - в този смисъл решение № 9952/04.10.2021 т., постановено по адм. д. № 4744/2020 г. по описа на ВАС, решение № 9999 от 21.07.2020 г., постановено по адм. д. № 7904/2019 г. по описа на ВАС.

Налице е и причинна връзка между отменения акт и претърпените вреди. В случая отнемането на горепосочените суми в полза на държавата е осъществено в хода на образувано административнонаказателно производство срещу Б. Ба, приключило с отмененото по съдебен ред НП. Следователно именно в резултат на незаконосъобразния акт за ищеца са настъпили вреди, с оглед невъзможността му да разполага със сумите за периода от 28.12.2013 г. до 08.09.2017г.

По гореизложените съображения следва да се приеме, че за забавено плащане на неправомерно отнетите 10 000 евро, с легова равностойност от 19 558,30 лв. (изчислена по фиксинга на БНБ 1 евро/1.95583 лв.) и 5 000 щатски долара, с легова равностойност от 7095,10 лв. (изчислена по фиксинга на БНБ за 30.12.2013 г., първият работен ден след 28.12.2013 г., събота, неприсъствен ден - 1 щ.д./1.41902 лв.), за периода от 28.12.2013 г. до 08.09.2017г., размерът на обезщетението за имуществени вреди, равен на законната лихва, изчислен чрез наличния на интернет страницата на Националната агенция за приходите калкулатор е в размер, както следва: за сумата от 19 558,30 лв. дължимото обезщетение е 7349 лв.; за сумата от 7095,10 лв. дължимото обезщетение е 2665.97 лв. Поради това искът следва да бъде отхвърлен за сумите, както следва: над 7349 лв. до претендирания размер от 7354,47 лв.; над 2665.97 лв. до претендирания размер от 2667,96 лв.

По втората претенция:

От представените по делото доказателства се установи по категоричен начин, че при

обжалване на НП № 162/19.02.2014г. пред въззивната инстанция, съответно при обжалването на решението на СРС пред касационната инстанция ищецът е бил представляван от процесуален представител – адв. Г., надлежно упълномощен с приложения по делото пълномощни, описани по-горе в решението. С представените по делото договори за правна защита и съдействие и разписка № 7 от 10.04.2014 г., неоспорени от ответника, се доказва, че между страните са договорени и платени адвокатски възнаграждения, както следва: в размер на 900 лв. за процесуално представителство по нахд № 4817/ 2014г. по описа на СРС; в размер на 700 лв., за процесуално представителство по адм. д. № 11769/2015 г. по описа на АССГ.

Адвокатската защита е нормален и присъщ разход за обезпечаване на успешния изход на спора и е израз на обичайната грижа на лицето за охраняването на неговите права и интереси, поради което и вредите се явяват пряка и непосредствена последица от издадения незаконосъобразен акт. В производствата по ЗАНН (в приложимата за спорното право редакция – преди изменението, обн. в ДВ, бр. 94 от 29.11.2019 г.) субсидиарно са приложими правилата на НПК, които не предвиждат възможност за присъждане на направените в хода на производството разноски за правна помощ и съдействие. Тъй като в закона (в приложимата му редакция) не е предвиден ред за присъждане на направените в тези производства разноски, извършените разходи за адвокатски хонорар, за осъществяване на правна помощ и съдействие в производство по оспорване на наказателно постановление, приключило с неговата отмяна, представляват имуществена вреда, по смисъла на чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ, която не е възстановена и за която ответникът дължи обезщетение на основание чл. 4 ЗОДОВ /в този смисъл и ТР № 1/15.03.2017 г. по ТД № 1/2016 г. на ОСС на ВАС/.

Представените договори за правна защита и съдействие установяват, че адвокатските възнаграждения за правна защита и съдействие по нахд № 4817/ 2014г. по описа на СРС и по адм. д. № 11769/2015 г. по описа на АССГ са договорени и платени изцяло от ищеца, от което следва, че е налице имуществена вреда в размер на 1 600 лева, която е пряка и непосредствена последица от незаконосъобразното наказателно постановление. Поради това, искът за присъждане на обезщетение за претърпените от ищеца имуществени вреди в резултат на незаконосъобразното НП, е частично основателен и следва да бъде уважен за сумата от 1600 лв. и да се отхвърли в останалата част до пълния претендиран размер от 1700 лв.

С оглед гореизложеното, частично основателна се явява и акцесорната претенция за присъждане на законна лихва върху претендираните обезщетения. Съгласно приетото в т. 4 от ТР № 3/2004 г., постановено по тълк. дело № 3/2004 г. на ОСГК на ВКС при незаконни актове на администрацията, началният момент на забавата и съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението е влизане в сила на решението, с което се отменят унищожаемите административните актове. Ето защо, претенцията за присъждане на законна лихва следва да се уважи върху присъдените обезщетения за имуществени вреди в размер съответно на 7349 лв., 2665.97 лв. и 1600 лв. за периода от 17.07.2017г. (датата на влизане в сила на решението, с което процесното НП е отменено) до датата на окончателното им плащане от ответника.

По разноските:

Ищецът е представил доказателства за направени разноски в общ размер на 980 лева, представляващи платено адвокатско възнаграждение съгласно договор за правна защита и съдействие от 19.09.2018 г. (л. 13 от дело № 1154/2020 г. на АССГ). На основание чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ, ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца сума в размер на 971,18 лв. – адвокатско възнаграждение, съразмерно с уважената част от исковите претенции.

На основание чл. 10, ал. 4 от ЗОДОВ и съобразно изхода на делото в полза на ответника следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение в минимален размер от 100 лв., съгласно чл. 37, ал. 1 ЗПП вр. чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Воден от горното, Административен съд София град, I отделение, 3 състав,

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА Агенция „Митници“ да заплати на Б. Ба, гражданин на Г., представляван от адв. Г. Г.:

- сума в размер на 7349 (седем хиляди триста четиридесет и девет) лева, представляваща обезщетение за имуществени вреди, причинени от незаконосъобразно наказателно постановление № 162/19.02.2014г., издадено от началника на Митница Аерогара С., изчислено в размер на законната лихва върху неправомерно отнети 10 000 евро, с легова равностойност от 19 558,30 лв., за периода от 28.12.2013 г. до 08.09.2017г., заедно със законна лихва върху присъдената главница считано от 17.07.2017г. до датата на окончателното плащане, като ОТХВЪРЛЯ иска в останалата му част – за сумата над 7349 лв. до претендирания размер от 7354,47 лв.;

- сума в размер на 2665.97 лв. (две хиляди шестстотин шестдесет и пет лева и деветдесет и седем ст.), представляваща обезщетение за имуществени вреди, причинени от незаконосъобразно наказателно постановление № 162/19.02.2014г., издадено от началника на Митница Аерогара С., изчислено в размер на законната лихва върху неправомерно отнети 5 000 щатски долара, с легова равностойност от 7095,10 лв., за периода от 28.12.2013г. до 08.09.2017г., заедно със законна лихва върху присъдената главница считано от 17.07.2017г. до датата на окончателното плащане, като ОТХВЪРЛЯ иска в останалата му част – за сумата над 2665.97 лв. до претендирания размер от 2667,96 лв.;

- сума в размер на 1600 (хиляда и шестстотин) лева, представляваща обезщетение за имуществени вреди, представляващи разноски за съдебно обжалване на наказателно постановление № 162/19.02.2014г., издадено от началника на Митница Аерогара С., заедно със законна лихва върху присъдената главница считано от 17.07.2017г. до датата на окончателното плащане, като ОТХВЪРЛЯ иска в останалата му част – за сумата над 1600 лв. до претендирания размер от 1700 лв.;

- сума в размер на 971,18 лв. (деветстотин седемдесет и един лева и осемнадесет ст.), представляваща разноски по делото.

ОСЪДЖА Б. Ба, гражданин на Г., да заплати на Агенция „Митници“, сума в

размер на 100 (сто) лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение.
Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд, в 14-дневен срок от съобщението до страните за постановяването му.

Съдия: